

NOVÉ NÁLEZY MOTÝLŮ (*LEPIDOPTERA*) NA PODORLICKU – XII.

New finding moths (*Lepidoptera*) of the foothill Orlické hory – XII.

Miroslav ROTTER

517 02 Kvasiny 119, telefon 732 369 765

Klíčová slova: Podorlicko, *Lepidoptera*, faunistika, východní Čechy.

Úvod

V příspěvku je popsáno 8 nových druhů motýlů ve sledované oblasti, tj. Podorlicku, z nichž je většina významných, vzácných nebo jinak zajímavých. Práce navazuje na předchozí příspěvky motýlů Orlických hor a Podorlicka.

Materiál a metodika

Dokladové exempláře jsou uloženy ve sbírce autora. Imaga z lokality Kvasiny byla získána na výbojkové světlo Philips 160 W, z Dolní Radechové a Týniště v podvečer sběrem do entomologické sítě. U druhu *Agonopterix curvipunctosa* v březnu a dubnu byla imaga ulovena po setmění na seníku.

Kódy síťového mapování a jejich nadmořská výška:

Týniště nad Orlicí (vlhčí loučka poblíž borového lesa na vátých pískách)	5862	253 m
Kvasiny (ovocná zahrada na okraji řeky Bělé s bohatým břehovým porostem různých druhů listnatých dřevin a keřů)	5763	350 m
Dolní Radechová (okraj smíšeného lesa)	5562	359 m

Výsledky

Čeleď Tineidae

Monopis monachella (Hübner, 1796) – Kvasiny, 22. 5. 2006 1 ♂, 2. 8. 2007 – 1 ♂, leg. et coll. Rotter, det. Sitek. Řídké nálezy tohoto mola, jehož housenky žijí v ptačích hnízdech, chlupech a jiných substrátech.

Čeleď Depressariidae

Agonopterix curvipunctosa (Haworth, 1811) – Kvasiny, 11. 4. 1989 – 1 ♂, 10. 5. 1989 – 1 ♀, 26. 5. 1990 – 1 ♀, 8. 3. 1991 – 1 ♂, 22. 6. 1991 1 ♂, 19. 4. 2000 1 ♀, 2. 5. 2003 – 1 ♂, 1 ♀, leg. et coll. Rotter, det. Šumpich. Rozšíření tohoto druhu je převážně na okrajích listnatých lesů. Nejblíže je druh uváděn ze Železných hor (ŠUMPICH 2001). Housenka je vázána na *Anthriscus chaerophyllum* aj. (SPULER 1983)

Agonopterix purpurea (Haworth, 1811) – Dolní Radechová, 21. 5. 1975 – 1 ♂, leg., coll. et det. Máslo (+). Nehojný druh, v literatuře jsou o něm spíše historické údaje (STERNECK et ZIMMERMANN 1933, STEPHAN 1925). Housenka preferuje stočené listy *Chaerophyllum*, *Daucus*, *Torilis* aj., rostoucí na březích potoků.

Čeleď *Agonoxeniidae*

Blastodacna hellerella (Duponchell, 1838) – Kvasiny, 13. 5. 2007 – 1 ♂, leg. et coll. Rotter, det. Šumpich. Velmi vzácný druh, je uváděn pouze ze Stráně u Skutče a Jihlavska (ŠUMPICH 2001). Housenka žije v plodech *Crataegus*, později před zakuklením přechází do trouchnivého dřeva (SPULER 1983).

Čeleď *Tortricidae*

Cydia medicaginis (Kuznetsov, 1962) – Kvasiny, 2. 8. 2007 – 1 ♂, leg. et coll. Rotter, det. Jaroš. Obaleč otevřených biotopů střední Evropy, dosud nedostatečně známý (Německo, Rakousko). Jako nový druh pro Čechy je uváděn v roce 1983 (JAROŠ 1983).

Housenka se vyvíjí na *Medicago coerulea* a dalších z čeledi *Fabaceae* na listech, pupenech nebo semenech.

Čeleď *Epermeniidae*

Epermenia falciformis (Haworth, 1828) – Kvasiny, 13. 6. 2007 – 1 ♂ – leg. et coll. Rotter, det. Šumpich. Motýl žije na vlhkých lukách, z Čech je uváděn teprve jako nový druh z roku 1991 (NOVÁK et LIŠKA 1997).

Čeleď *Pyrilidae*

Agriphila melasella (Hübner, 1813) – Týniště nad Orlicí – 19. 8. 1995 – 2 ♂♂, leg. et coll. Rotter, det. Jaroš, Šumpich. Travařík vlhkých a svěžích luk, snadno zaměnitelný s habituelně podobnými druhy rodu *Agriphila*. Housenka žije na travách nebo nízkých bylinách (*Festuca*, *Glyceria*, *Heraclum* aj.)

Čeleď *Geometridae*

Eupithecia selinata (Her. – Sch., 1861) – Kvasiny, 20. 6. 2006 – 1 ♂, 26. 7. 2006 – 1 ♂ leg. et coll. Rotter, det. Krampl. Lokální píďalička lesních světlín, okrajů a pasek. Druh byl v minulosti považován za velmi vzácný, v poslední době se objevuje na více místech. Je znám např. z PR Křemešník na Českomoravské vrchovině (ŠUMPICH 2003) a z jižních Čech (LIŠKA 1990). Housenka žije na *Angelica*, *Heraclum*, *Peucedanum* aj.

Závěr

Příspěvek uvádí 8 nových druhů motýlů fauny Podorlicka. Všechny druhy lze hodnotit jako významné, vzácné nebo jinak zajímavé pro region Orlické hory a Podorlicko. Celkový stav motýlí fauny pro tuto oblast je s tímto příspěvkem 1 734 druhů.

Summary

My report states 8 species of moth fauna of the foothill of Eagle mountains (Northeastern Bohemia). All species can be evaluated as significant, scare or interesting in this region. Total number (with this addition) of butterfly and moth fauna is 1 734 species.

Literatura

- JAROŠ J., 1983: Faunistic records from Czechoslovakia (*Lepidoptera*, *Tortricidae*). *Acta Entomologica Bohemoslovaca*, 80: 479–480.
- LIŠKA L., 1990: Příspěvek k poznání fauny píďalek a můr v okolí Českých Velenic (*Lepidoptera*, *Geometridae*, *Noctuidae*). *Sborník Jihočeského Muzea v Českých Budějovicích – Přírodní vědy*, 30: 67–72.
- NOVÁK I., LIŠKA J., 1997: Katalog motýlů (*Lepidoptera*) Čech. *Klapalekiana Praha*, 33. *Suppl.* 159 pp.

- SPULER A., 1983: Die Schmetterlinge Europas – Kleinschmetterlinge – 2. Band. *Erich Bauer, Stuttgart: 188. 523 pp.*
- STEPHAN L., 1925: Die Kleinschmetterlinge der Grafschaft Glatz. *Deutsche Entomologische Zeitschrift Iris, Dresden, Heft, 6: 1–30.*
- STERNECK J., ZIMMERMANN F., 1933: Die Kleinschmetterlinge Böhmens, *Karlsbad. 195 pp.*
- ŠUMPICH J., 2001: Motýli Železných hor. *Sborník prací Železné hory č. 11, Nasavrky. 265 pp.*
- ŠUMPICH J., 2003: Synekologická studie motýlů PR Křemešník na Českomoravské vrchovině (*Lepidoptera*). *Vlastivědný sborník Vysočiny, Jihlava, 16: 159–202.*
- VÁVRA J., MARŠÍK L., 2004: Motýlí fauna PR Zbytka v okrese Náchod. *Acta Musei Regi-naehradecensis s. A., 30: 45–78.*

Došlo: 18.12.2007